

Pan
Rafał JURKOWLANIEC
Wojewoda Dolnośląski

LWR-410-32-01/2009
P/09 /127

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, przeprowadziła kontrolę w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie gospodarowania mieniem przez związki międzygminne w latach 2003-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 26 stycznia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych uchybień, ocenia nadzór Wojewody Dolnośląskiego nad związkami międzygminnymi.

1. W latach 2003-2009 (I półrocze) Wojewoda Dolnośląski sprawował nadzór nad 16 związkami międzygminnymi, mającymi siedziby na terenie województwa dolnośląskiego i wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA). W statucie i regulaminie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego (DUW), sprawowanie nadzoru nad związkami międzygminnymi przypisane zostało do obowiązków Wydziału Nadzoru i Kontroli DUW.

W badanym okresie do rejestru związków międzygminnych wpisano 4 nowe związki oraz odnotowano 13 zmian statutów związków. W 2 przypadkach związków nowoutworzonych oraz w 4 przypadkach dokonanych zmian statutów związków kontrolerowi

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

NIK nie przedłożono dokumentacji z tym związanej, w szczególności otrzymanej z MSWiA oraz wytworzonej w DUW, mimo iż dokumenty te posiadały kategorię archiwalną BE-5 i powinny być, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla zespolonej administracji rządowej w województwie², przechowywane w archiwum zakładowym przez okres 5 lat. Ponadto według wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora Wydziału Nadzoru i Kontroli Urzędu, jeden spośród 16 związków międzygminnych (Związek Gmin w Sycowie) faktycznie nie funkcjonował, gdyż w latach 2003-2009 nie były podejmowane przez zgromadzenie tego związku żadne uchwały.

2. Kontrola wykazała, że w zakresie pośrednictwa Wojewody Dolnośląskiego w rejestracji związków oraz ich zmian, organ prowadzący rejestr (MSWiA) w 5 (39%) przypadkach zmian statutów związków informował Wojewodę o uchybieniach lub nieprawidłowościach w przesłanej dokumentacji, m.in. w zakresie kompletności przedłożonych akt. Wojewoda Dolnośląski we wszystkich tych przypadkach podjął niezwłoczne działania, których efektem było usunięcie stwierdzonych przez MSWiA błędów w dokumentacji związków, co ocenić należy pozytywnie. W dwóch pismach skierowanych do Wojewody Dolnośląskiego (z 26.03.2004 r. i z 08.08.2007 r.) organ prowadzący rejestr (MSWiA) negatywnie ocenił przyjęcie przez Urząd praktyki polegającej na ograniczaniu się wyłącznie do pośredniczenia w przesyłaniu otrzymanych ze związków akt rejestrowych oraz do dokonywania jedynie oceny prawidłowości przygotowania dokumentacji proponowanych przez związki zmian statutowych pod względem zgodności z prawem przedłożonych uchwał, zamiast nadzorowania kompletności akt i innych informacji zawartych w protokołach z posiedzeń rad gmin. Najwyższa Izba Kontroli podziela zdanie MSWiA wyrażone w powyższych pismach.

3. Stwierdzono również, iż spośród zbadanych 30 uchwał zgromadzeń związków, przedłożonych przez nie Wojewodzie Dolnośląskiemu, 28 zostało przekazanych po upływie 7 dni od ich uchwalenia (od 8 do 234 dni w jednym skrajnym przypadku -odrzucając skrajną wielkość byłoby to od 8 dni do 40 dni), tj. z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 90 ust. 1 w zw. z art. 99 ust. 1a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), zwanej dalej „usg”. Wojewoda Dolnośląski nie podejmował działań w sprawie nieterminowości przekazywania mu przedmiotowych uchwał. W wyjaśnieniach złożonych w tej sprawie Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru i Kontroli

² Dz. U. z 1998 r. Nr 161, poz. 1109 ze zm.

Urzędu podał m.in., iż: „*Ustawodawca nie przewidział żadnej formy działania Wojewody w takich przypadkach*”. Zdaniem NIK, uprawnienia Wojewody do działania w takich przypadkach zostały określone w art. 88 w zw. z art. 99 ust. 1a usg stanowiącym, iż organy nadzoru mają prawo żądania informacji i danych, dotyczących organizacji i funkcjonowania związku międzygminnego, niezbędnych do wykonywania przysługujących im uprawnień nadzorczych.

4. Wojewoda Dolnośląski terminowo, tj. w ciągu 14 dni od dnia otrzymania od organu prowadzącego rejestr zawiadomienia o rejestracji związku lub jego zmian, zarządził stosowne ogłoszenie w tej sprawie w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Również terminowo (do 30 dni) orzekano o nieważności (w całości lub w części) uchwał związków międzygminnych sprzecznych z prawem.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1.** Archiwizowanie dokumentacji otrzymywanej z MSWiA i wytworzonej w DUW, dotyczącej rejestracji związków międzygminnych i zmian ich statutów, zgodnie z uregulowaniami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla zespolonej administracji rządowej w województwie.
- 2.** Ustalenie przyczyn nieprzekazywania Wojewodzie uchwał Zgromadzenia Związku Gmin w Sycowie, w celu wyjaśnienia sytuacji tego Związku, mającej wpływ na dalsze jego istnienie i funkcjonowanie.
- 3.** Zapewnienie przekazywania do MSWiA kompletnej dokumentacji związków międzygminnych, o której mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru związków międzygminnych oraz ogłaszania statutów związków³.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby

³ Dz. U. Nr 121, poz. 1307.

Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.